

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการให้บริการเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 11 หมู่บ้าน จำนวน 670 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 11 ชุมชน จำนวน 254 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณตามสูตรของทาร์โร ยามาเน่ จากนั้นทำการสุ่มแบบง่าย

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากสูตร

N คือ จำนวนผู้สูงอายุ 670 คน

n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

e คือ สัดส่วนความคลาดเคลื่อน (0.05)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{698}{1 + 698 (0.05)^2} \\ n &= 253.82 \text{ คน} \end{aligned}$$

เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนเต็มจึงปัดเพิ่มเป็น 254 คน

จากนั้นกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน ผู้ศึกษาได้คำนวณหาตาม สัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง (Proportional Stratified Random Sampling) ในแต่ละหมู่บ้าน ใช้สูตร ดังนี้

$$\text{สูตร } n_i = \frac{n \times N_i}{N}$$

โดย n_i คือ กลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N_i คือ จำนวนหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้าน

N คือ จำนวนหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือนทั้งหมด

แทนค่าจากสูตร ตัวอย่างเช่น จำนวนสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในบ้านเขื่อน หมู่ที่ 1

$$n_i = \frac{n \times N_i}{N}$$

$$n_i = \frac{254 \times 49}{698}$$

$$= 18 \text{ คน}$$

สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในบ้านเขื่อน หมู่ที่ 1 เท่ากับ 18 คน ผลการคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างใน 11 หมู่บ้าน แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำแนกผู้สูงอายุและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	หมู่บ้าน	จำนวนผู้สูงอายุ	กลุ่มตัวอย่าง
1	หมู่ที่ 1 บ้านเขื่อน	49	18
2	หมู่ที่ 2 บ้านเขื่อน	74	27
3	หมู่ที่ 3 บ้านเขื่อน	50	18
4	หมู่ที่ 4 บ้านโนนตุ่น	71	26
5	หมู่ที่ 5 บ้านโนนเนาวิ	112	41
6	หมู่ที่ 6 บ้านเขื่อน	82	30
7	หมู่ที่ 7 บ้านเขื่อน	56	20
8	หมู่ที่ 8 บ้านเขื่อน	64	23
9	หมู่ที่ 9 บ้านโนนตุ่น	66	24
10	หมู่ที่ 10 บ้านเขื่อน	35	13
11	หมู่ที่ 11 บ้านเขื่อน	39	14
รวม		670	254

หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการนำสลากหมายเลขประจำบ้านที่มีในแต่ละหมู่บ้านใส่กล่องแล้วหยิบขึ้นทีละใบและจดบันทึกไว้ แล้วนำสลากลงในกล่องอีกเพื่อให้ทุกคนมีโอกาสถูกเลือกเท่ากัน แล้วจึงหยิบขึ้นใหม่ที่ละใบจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างทุกหมู่บ้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วิธีการสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 กำหนดขอบข่ายของคำถามให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดของการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการให้บริการเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

1.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามทั้งแบบปลายปิดและแบบปลายเปิด

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้การศึกษา ผู้ศึกษาคำเนิการ ดังนี้

2.1 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ แก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

2.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม และความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของรูปแบบสอบถาม (Format) และการใช้ภาษา (Wording) เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 64)

ให้คะแนน + 1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อความวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์

ให้คะแนน 0 = ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์

ให้คะแนน - 1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อความวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์

$\sum X$ คือ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

และนำข้อความที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป ไปทดลองใช้ (Try-out)

โดยผู้ศึกษา ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้อง ซึ่งค่า IOC ได้ค่า 1.00 มีความเที่ยงตรงใช้ได้

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

2.2.1 นายประยูร รัตนทิพย์ วุฒิศึกษา ศศ.ม. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่งท้องถิ่นอำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านโครงสร้างและเนื้อหา

2.2.2 นายประณต ศรีอุบล วุฒิการศึกษา กศ.บ.(การศึกษาบัณฑิต)
วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านหนองปลาเจ็ง อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการ
ใช้ภาษา

2.2.3 นางทิวพร ไชยลิมฟ้า วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
หลักสูตรวิจัยและการสอน ตำแหน่ง ครูชำนาญการ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและ
ประเมินผล

2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข
จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try – out) กับประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหาร
ส่วนตำบลเขื่อน อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อ
หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9205

2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว มาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามจน
ถูกต้องสมบูรณ์จากนั้นจัดพิมพ์แบบสอบถามและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่ม
ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

3. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบเลือกตอบตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert
Scale) โดยแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ และหมู่บ้าน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลในการวัดระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ
ต่อการให้บริการเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอ
โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถามแบบของลิเคิร์ต มี 5 ระดับ ได้แก่ มาก
ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เพื่อใช้ในการวัดระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการ
ให้บริการเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอ โกสุมพิสัย
จังหวัดมหาสารคาม ใน ด้านกระบวนการหรือขั้นตอนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้
ให้บริการ ด้านสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดข้อเสนอนี้เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการให้บริการเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน เพื่อทดลองใช้เครื่องมือกับประชาชน

2. ในการแจกแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้ประสานงานกับผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านจำนวน 11 หมู่บ้าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้แจกแบบสอบถามแก่ประชากรตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มแบบง่าย ในแต่ละหมู่บ้าน โดยชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามให้แก่ผู้ใหญ่นานทราบ โดยใช้เวลา 2 สัปดาห์เมื่อครบกำหนดแล้วกลับไปเก็บแบบสอบถามจากผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านคืน

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อเตรียมพร้อมในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ศึกษาดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดและทำการวิเคราะห์ข้อมูลบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยวัดระดับความคิดเห็นตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็น มีเกณฑ์คะแนน 5 ระดับดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 99)

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับความพึงพอใจมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

2. นำคะแนนที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ยและกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 99)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนี้

1. สถิติใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค
2. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่และร้อยละ

2.1 ค่าร้อยละเทียบความถี่หรือจำนวนที่ต้องการ กับความถี่หรือจำนวนทั้งหมด (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101)

$$\text{จากสูตร } \frac{P}{N} = f \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการให้บริการเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

$$\text{จากสูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3.2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นการวัดการกระจายที่ได้รับความนิยมไปใช้อย่างกว้างขวาง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ รากที่สองของค่าเฉลี่ยของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน(เบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ย) มีสัญลักษณ์หลายแบบ หาได้จากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

$$\text{จากสูตร} \quad S.D = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N-1}}$$

เมื่อ S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 \sum แทน ผลรวม

4. สถิติที่ใช้การทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการให้บริการเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามจำแนกตามเพศ สถิติที่ใช้ ได้แก่ *t-test*

5. สถิติที่ใช้การทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการให้บริการเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามจำแนกตามหมู่บ้าน สถิติที่ใช้ได้แก่ One way ANOVA หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผู้ศึกษาจะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการ LSD.

6. ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการให้บริการเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามผู้ศึกษาจะนำมาวิเคราะห์เนื้อหาและแจกแจงความถี่ในแต่ละประเด็นแล้วนำมาสรุปในเชิงพรรณนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY